

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM I INVALIDSKOM
OSIGURANJU**

Sarajevo, prosinac 2008. godine

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM I INVALIDSKOM
OSIGURANJU**

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/98, 49/00, 32/01, 73/05 i 59/06), u daljnjem tekstu: Zakon, u članku 1. stavku 2. iza riječi „smrti“ riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi „starosti“ dodaju se riječi „i fizičke onesposobljenosti“.

Članak 2.

U članku 2. u alineji četiri točka se zamjenjuje zarezom i dodaje nova alineja koja glasi: „ - pravo po osnovu fizičke onesposobljenosti.“.

Članak 3.

U članku 3. u stavku 2. točka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi „osim dospelih a neisplaćenih mirovina i novčanih naknada u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim Zakonom.“

Članak 4.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„Sredstva za mirovinsko i invalidsko osiguranje sukladno ovom zakonu i posebnim propisima osiguravaju se iz doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, proračuna i drugih izvora.“

Članak 5.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja ostvaruju se kod Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: nositelj osiguranja).“

Članak 6.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„Organizacija, organi upravljanja, rukovođenja, nadzora i druga pitanja značajna za rad nositelja osiguranja uređuju se zakonom iz oblasti organizacije mirovinskog i invalidskog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine.“

Članak 7.

U članku 8. toč. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„1. uposlenici na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine kao i drugi uposlenici koji se osiguravaju po posebnim propisima u Federaciji

Bosne i Hercegovine i uposlenici u institucijama Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u Federaciji Bosne i Hercegovine;

2. profesionalne vojne osobe u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine;“

Članak 8.

U članku 12. st. 1. i 2. mjenjaju se i glase:

„Obvezno se osiguravaju fizičke osobe i članovi njihovog domaćinstva koji se bave poljoprivrednom djelatnošću kao jedinim ili glavnim zanimanjem, ako na dan podnošenja zahtjeva za prijem na osiguranje imaju navršениh 15 godina života, opću zdravstvenu sposobnost i prebivalište na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Poljoprivrednom djelatnošću u smislu stavka 1. ovog Zakona, smatra se djelatnost od koje se mjesečno ostvaruje prihod najmanje u visini najniže plaće ostvarene u prosincu prethodne godine u Federaciji Bosne i Hercegovine.“

Članak 9.

Članak 13. se briše.

Članak 10.

U članku 15. toč. 3. i 4. zamjenjuju se novom točkom 3. koja glasi:

„obavljaju poslove po nalogu Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, ministarstava unutarnjih poslova i uprava civilne zaštite;“.

Postojeće toč. 5., 6. i 7. postaju toč. 4., 5. i 6..

Članak 11.

U članku 17. u stavku 1. riječi „Državljeni Federacije“ zamjenjuju se riječima „Državljeni Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine,“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„Državljanin Bosne i Hercegovine uposlen u državi sa kojom nije zaključen međunarodni ugovor može se dobrovoljno osigurati na mirovinsko i invalidsko osiguranje, pod uvjetom da je prije odlaska u inozemstvo imao prebivalište na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.“

Članak 12.

U članku 18. u stavku 2. riječi „ili odsluženju vojnog roka“ se brišu.

Članak 13.

U članku 21. u posljednjoj alineji, točka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova alineja koja glasi: „-fizičke onesposobljenosti.“

Članak 14.

U članku 24. u stavku 1. toč. 4. i 5. se brišu, a u stavku 2. riječi „zemljodjelca“ i „poljodjelstvenoj djelatnosti“ zamjenjuju sa riječima „poljoprivrednika“ i „poljoprivrednoj djelatnosti“.

U stavku 4. riječ „zemljodjelca“ zamjenjuje se riječju „poljoprivrednika“.

Članak 15.

U članku 25. u stavku 2. riječi „utvrđuju nositelji osiguranja“ zamjenjuju se riječima „utvrđuje nositelj osiguranja“, a riječi „Federalnog ministarstva za socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice“ zamjenjuju se riječima „Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.“

Članak 16.

U članku 29. u stavku 1. između brojeva 1. i 2. riječ „i“ zamjenjuje se zarezom, a nakon broja „2“ dodaje se „i 3.“

U stavku 2. riječ „zemljodjelca“ zamjenjuje se riječju „poljoprivrednika“, a riječ „poljodjelstvenoj“ zamjenjuje se riječju „poljoprivrednoj“.

Članak 17.

U članku 38. u točki 3. riječ „plaća“ zamjenjuje se riječima „osnovica koja ne može biti niža od osnovica propisanih zakonom iz oblasti doprinosa“, a ostatak rečenice se briše.

U točki 6., riječ „zemljodjelac“, zamjenjuje se riječju „poljoprivrednik“.

Članak 18.

U članku 41. stavak 1. se briše, a st. 2. i 3. postaju st. 1. i 2..

Članak 19.

U članku 50. stavak 4. mijenja se i glasi:

„Starosna mirovina za mjesec za koji se isplaćuje, ne može se isplatiti u iznosu većem od četiri prosječne mirovine isplaćene u prosincu 2007. godine i usklađene za isplatni koeficijent za taj mjesec, utvrđen sukladno članku 51. Zakona.“

Članak 20.

U članku 62. u stavku 1. u točki 3. i u stavku 2. iza riječi „trajanja“ dodaju se riječi „i korištenja“.

Članak 21.

U članku 64. u stavku 1. u točki 3. i stavku 2. iza riječi „trajanja“ dodaju se riječi „i korištenja“.

Članak 22.

U članku 66. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Dijete koje u toku trajanja i korištenja prava na obiteljsku mirovinu, a prije navršenih 25 godina života, postane trajno i potpuno nesposobno za samostalan život i rad, zadržava pravo na obiteljsku mirovinu.“

Članak 23.

U članku 72. u stavku 1. riječ „prethodne“ zamjenjuje se brojem „2007.“, a riječi „ za procent porasta mirovina u godini u kojoj se isplaćuje zajamčena mirovina“ brišu se i iza riječi „usklađene“ dodaju se riječi „sukladno članku 51. Zakona“.

U stavku 2. riječ „prethodne“ zamjenjuje se brojem „2007.“, a riječi „za procent porasta mirovina u godini u kojoj se isplaćuje najniži iznos mirovine“ brišu se i iza riječi „usklađene“ dodaju se riječi „sukladno članku 51. Zakona“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Odredbe iz st. 1. i 2. ovog članka ne odnose se na osiguranike koji su ostvarili pravo na srazmjerni dio mirovine po međunarodnim ugovorima, niti na korisnike iz stavka 2. koji nemaju prebivalište na teritoriju Bosne i Hercegovine, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.“

Članak 24.

Članak 85. mijenja se i glasi:

„U staž osiguranja uračunava se i vrijeme koje je osiguranik proveo na profesionalnoj rehabilitaciji, na prekvalifikaciji odnosno dokvalifikaciji, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje.“

Članak 25.

U članku 90. u stavku 1. u točki 3. riječi „42 sata sedmično“ zamjenjuju se riječima „punog radnog vremena poslodavca“.

Članak 26.

U članku 91. u stavku 1. točka 1. se briše, a toč. 2. i 3. postaju toč. 1. i 2., a iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju i stepen uvećanja staža osiguranja za vojne osiguranike, deminare, uposlene u sudskoj policiji, kazneno-popravnim ustanovama, uposlene u zrakoplovstvu i drugim institucijama Bosne i Hercegovine, utvrđuju se posebnim propisima.“

Članak 27.

U članku 94. u stavku 1. datum „od 30. travnja 1991. godine do 22. prosinca 1995. godine.“ zamjenjuje se datumom „od 18. rujna 1991. godine do 23. prosinca 1995. godine.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„U Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine osiguravaju se sredstva za pokriće dijela visine mirovine po osnovu priznatog posebnog staža iz članka 94. Zakona i to za mirovine ostvarene po Zakonu.“

Članak 28.

U članku 96. u stavku 4. briše se točka i dodaju riječi „ili nadležnog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite“.

Članak 29.

Iza članka 96. dodaje se novi članak 96a. koji glasi:

„Članak 96a.

Osiguranci koji su ostvarili mirovinski staž u Bosni i Hercegovini do 30. 04. 1992. godine, prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, po Zakonu i primjenom međunarodnih ugovora, ostvaruju kod nositelja osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, ukoliko je posljednje osiguranje bilo na teritoriju koji sada pokriva Federacija Bosne i Hercegovine.

Nositelj osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine je nadležan i u slučaju ako je staž osiguranja nakon 30. 04. 1992. godine ostvaren isključivo na teritoriju koji sada pokriva Federacija Bosne i Hercegovine odnosno poseban staž koji se priznaje po propisima Federacije Bosne i Hercegovine.

Ukoliko je staž osiguranja ostvaren nakon 30. 04. 1992. godine u oba entiteta, nositelj osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine prvi pristupa vođenju postupka ukoliko je posljednji staž osiguranja ostvaren na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, nakon čega se primjenjuje sporazum, drugi propis između entiteta ili propis države Bosne i Hercegovine.

Za odlučivanje o pravu na obiteljsku mirovinu, poslije smrti korisnika, nadležan je nositelj osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ukoliko je na dan smrti korisnika vršio isplatu mirovine.“

Članak 30.

U članku 97. riječi „u poduzeću i drugoj pravnoj osobi, odnosno“ se brišu, a riječi „poduzeća i druge pravne osobe“ se zamjenjuju sa riječju „poslodavca“.

Članak 31.

U članku 98. stavak 2. se mijenja i glasi:

„Kod utvrđivanja radne sposobnosti nositelj osiguranja zadržava pravo da vrši reviziju nalaza, ocjene i mišljenja, što će urediti svojim općim aktom na koji suglasnost daje Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.“

U stavku 3. iza riječi „Zakonu“ stavlja se zarez i dodaju riječi „zakonu kojim je regulirano osnivanje ustanove za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja“, a iza riječi „u vezi postupka medicinskog vještačenja“ stavlja se točka, a ostali tekst se briše.

Članak 32.

U članku 117. u stavku 1. iza riječi „doprinosa“ dodaju se riječi „za mirovinsko i invalidsko osiguranje, Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, Proračuna Bosne i Hercegovine“, a iza riječi „dobrovoljnog osiguranja,“ dodaju se riječi „prihoda od imovine kojom raspolaže nositelj osiguranja, sredstava od gotovinskog dijela privatizacije sukladno zakonu koji regulira oblast privatizacije poduzeća,“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Za pokriće mirovina koje se ostvaruju pod povoljnijim uvjetima u odnosu na uvjete utvrđene Zakonom, osigurati će se sredstva u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.“

Članak 33.

Iza članka 117. dodaju se novi čl. 117a. i 117b. koji glase:

„Članak 117a.

Obveznika, osnovicu, stopu doprinosa, način obračunavanja i uplate doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje i druga pitanja u svezi sa plaćanjem ovih doprinosa, uređuju se propisima o doprinosima.

Član 117b.

Osnovicu za obračun doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje i stopu doprinosa za osobe osigurane po članku 11. toč. 3. i 4., čl. 14., 15. i 17. Zakona, utvrđuje nositelj osiguranja, uz prethodnu suglasnost Federalnog ministarstva financija.

Osnovica za obračun doprinosa iz članka 17. Zakona ne može biti manja od osnovice utvrđene zakonom iz oblasti doprinosa.“

Članak 34.

Članci 118, 119, 120. i 121. brišu se.

Članak 35.

Članak 122. se mijenja i glasi:

„Obveznici obračuna i uplate doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje su:

1. za osobe iz članka 11. stavak 1. toč. 3. i 4. i osobe iz članka 14. stavak 1. toč. 1., 4. i 8. ovog zakona - isplatilac plaće, odnosno novčane naknade;
2. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 2. ovog zakona – obrazovno-odgojne ustanove;
3. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 3. ovog zakona – poslodavci kod kojih rade;
4. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 5. ovog zakona – omladinske zadruge;
5. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 6. ovog zakona – investitori radova;
6. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 7. ovog zakona – organizatori športskih takmičenja;
7. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 9. ovog zakona – poduzeća i druge pravne osobe kod kojih se nalaze na stručnom osposobljavanju;
8. za osobe iz članka 14. stavak 1. točka 10. ovog zakona – kazneno-popravne ustanove;
9. za osobe iz članka 15. ovog zakona – poduzeća i druge pravne osobe koja ih pozivaju;
10. osiguranici iz članka 17. ovog zakona.“

Članak 36.

Članak 123. se briše.

Članak 37.

U članku 127. riječ „zemljoradnika“ zamijenjuje se riječju „poljoprivrednika“.

Članak 38.

Članak 128. se briše

Članak 39.

Članak 129. mijenja se i glasi:

„U cilju pravilnog evidentiranja podataka bitnih za ostvarivanje prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, nositelj osiguranja vrši kontrolu točnosti podataka u smislu propisa o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja.“

Članak 40.

Iza članka 131. Zakona dodaje se novo poglavlje VI a.-NADZOR, kao i novi članak 131.a. koji glasi:

„VI a.-NADZOR

Članak 131.a.

Nadzor nad provođenjem Zakona vrši ministarstvo nadležno za rad i socijalnu politiku, a inspekcijski nadzor vrši federalna inspekcija rada, odnosno upravna inspekcija, u okviru svoga djelokruga rada, sukladno propisima koji reguliraju ovu materiju.“

Članak 41.

Članak 132. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac, odnosno druga pravna osoba ako:

1. osiguraniku, protivno odredbama Zakona, uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;
2. omogući korištenje prava osobi kojoj ne pripada pravo po ovom zakonu ili drugim propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju ili joj ne pripada u tom obimu.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba kod poslodavca, odnosno kod druge pravne osobe, novčanom kaznom od 50,00 KM do 500,00 KM.“

Članak 42.

Članci 133. i 134. se brišu.

Članak 43.

U članku 136. stavak 2. se briše.

Članak 44.

U članku 137. u stavku 2. broj „2008“ zamjenjuje se brojem „2015“.

Članak 45.

Članak 138. se briše.

Članak 46.

U članku 139. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Korisniku mirovine iz stavka 1. ovog članka mirovina se isplaćuje u drugu državu sukladno članku 107. stavak 2. Zakona.

Sredstva za isplatu mirovina iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine na temelju podataka koje dostavi nositelj osiguranja.“

Članak 47.

Članci 146, 147, 148. i 149. se brišu.

Članak 48.

Članak 151. mijenja se i glasi:

„Podaci o osiguranicima i korisnicima prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja uređuju se propisom iz oblasti evidencije o osiguranicima i korisnicima prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja.“

Članak 49.

Članci 153, 154. i 155. se brišu.

Članak 50.

U članku 156. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju se primjenjivati:

1. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika („Službeni list RBiH“, br. 2/92 i 13/94),
2. Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika HR-HB („Narodni list HR-HB“, broj: 46/95).“

Članak 51.

Iza članka 156. dodaje se novi članak 156a. koji glasi:

„Članak 156a.

Izraz neto plaća u Zakonu, od 1.1.2009. mijenja se izrazom „plaća iz radnog odnosa umanjena za doprinose iz plaće“, a izraz „neto osnovica osiguranja“ mijenja se u riječ „osnovica“.

Pojmovi iz stavka 1. ovog članka određeni su posebnim propisima koji reguliraju oblast doprinosa.“

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01. 01. 2009. godine.